

ध

1. ध nom. ag. von 1. धा am Ende von comp.; s. u. 2. धा.

2. ध adv. Suffix in अध, कध, पुरुध, विशध viell. auf die Wurzel धा zurückgehend, wie auch das adv. Suffix धा.

3. ध 1) m. a) Bein. Brahman's (kann auf 1. धा zurückgehen; vgl. धा als Bein. Brahman's und विधातृ, वेधम्. — b) Bein. Kuvera's — c) Verdienst, Tugend (धर्म). — 2) f. धा Bez. der Residenz Kṛṣṇa's (हारक; wohl nur fehlerhaft für धारक [स्याद्धारके und स्याद्धारके sind leicht zu verwechseln], wie ÇKDr. u. Wils. gelesen haben; demnach nicht f., sondern adj.; s. 2. धा. — 3) u. Besitz, Reichthum Med. dh. 1. — Vgl. 2. धा.

धक् उशधक् und 2. दक्.

धक्ति indecl. = धिक् mit eingeschobenem अक् und dissimilirtem Auslaut P. 5,3,72, Sch. Vop. 3,169.

धक्, धक्कयति zu Grunde richten Duātup. 32,55.

धट 1) m. AK. 3,6,2,17. a) Wagschale Erkl. zu AK. Med. 1. 18 (als Gottesurtheil angewendet). Mit. 140,1 v. u. 143,3 v. u. Pāṇāt. II,74, wo so st. घट zu lesen ist. Vgl. तुलाघट. Geht wohl auf धर (vgl. die Ausdrucksweise तुलया धर unter तुला) zurück, wie भट, भाट, भाटक, भाटि auf भर; das ट ist ein dem र der Wurzel assimilirtes त eines Suffixes. — b) die Wage im Thierkreise Ġjorist. im ÇKDr. — 2) f. ई Lappen Med. मूलश्रवणकृतेषु पुष्यादित्युत्तरामु च । मृगैष्वे धटो देया (einer Frau nach der Conception) सौम्यवारे शुभे तथै ॥ Ġjotiṣśārasaṅgraha im ÇKDr. ein um die Schamtheile geschlagenes Tuch Trik. 2,7,13.

धटक m. ein best. Gewicht, = 14 Valla = 42 Raktikā Līlāvati im ÇKDr. d'hātaka bei Colebr. Alg. 2 wohl nur Druckfehler für d'ha'aka. — धटिका beim Schol. zu Bhāṭṭ. 3,5 wohl nur Druckfehler für घटिका.

धटिन् MBh. 12, 10419 neben घण्ट, अघण्ट, घण्टिन् als Beiw. von Çiva; wohl fehlerhaft für घटिन् (vgl. घटिघट). — धटिनी f. a cotton tie or string, fastened round the loins Wils. nach Çabdar.; vgl. धटो.

धेटात्कच m. N. pr. eines Mannes Rāḡa-Tar. 8,3300. — Wohl nur fehlerhaft für घेटात्कच.

धडि m. N. pr. eines Mannes Colebr. Misc. Ess. II, 243. 243 in einer Inschr.

धण्, धणति tōnen Duātup. 13,14; vgl. धन्, धन्.

धत्तूर m. der weisse Stechapfel, *Datura alba Rumph.*, auch *Stechapfel* überh. Nigh. Pa. H. 1131. कृष्ण^o *D. fastuosa Ainslie* 1,442. Auch धत्तूरक m. (s. कृष्ण^o) und धत्तूरका f. Suçr. 2,282,9. — Vgl. धुस्तूर.

1. धन्, धनति P. 6,1,192. verwandt mit धन्व्, in Bewegung setzen, laufen machen: अर्धन्विन्द्रं मरुतश्चिदत्रं माता यद्वीरं दधनद्विन्विष्टा RV. 10,73,1; vgl. Schol. zu P. 6,1,192, 7,4,78. Nach Duātup. 23,23 Frucht tragen (vgl. धान्य). — caus. 1) = simpl.: दधन्वते धनयन्त्रस्य धीतिम् RV. 4,73,3. med.: युष्मभ्यं कं मरुतस्तुविद्युन्मसौ धनयते अद्रिम् 88,3. — 2) sich in Bewegung setzen, laufen: अघ्रं यदेषां न्युते: परमा: संमुद्रस्य चिद्वनयन्तं पारे RV. 4,167,2. — Vgl. 1. धनिष्ठ.

— प्र hervorlaufen, quellen: (आपः) प्र सदमित्स्त्रिवितवे दधन्यु: RV. 4,3,12.

2. धन्, धनति tōnen u. s. w. Kavikalpadr. im ÇKDr.; vgl. धन्, धण्. धैन (von 1. धा) n. Uḡgval. zu Uḡādis. 2,81. P. 6,2,5, Sch. Accent eines auf धन ausgeh. comp. P. 6,2,55. 1) Kampfspreis, sowohl der für den Sieger in einem Wettkampf ausgesetzte Lohn (vgl. Einsatz, Déma), als das dem Feinde Abgenommene: Beute; auch Gewinn im Spiele: यडुदीरतं आज्ञेयो धूलवै धोयते धना RV. 4,81,3. कितं धनम् der ausgesetzte Kampfspreis und (vgl. 2) so v. a. der eröffnete Kampf: उर्वो काष्ठा कितं धनम् 8,69,8. 3,9. 16,5. अनामृना चिद्वता । इन्द्रो जेता कितं धनम् 6,43,2. धनं कितं तरुपतं अघ्रस्यवः 1,132,5. 40,2. 116,15. 6,61,5. त इन्द्रोभिर्जिगृमृकृद्धनम् 8,19,18. उद्विष्य रियते ऽशो धनं न जिगृषः 7,32,12. वयं धना प्रसृता भजेमहि 1,157,2. धने वृत्राणां सनये धनानाम् 6,26,8. mit भर den Preis oder die Beute davontragen: अर्धं द्विर्वाजं भरते धना नृभिः 1,64,13. 5,32,9. — धनमिच्छमानो ऽन्येषामस्तमुप नक्तमोत 10,34,10. AV. 4,38,3. Viell. Einsatz beim Spiel in den folg. Stellen: एतद्राजन्मम धनं तेन दीव्याम्यकं तया MBh. 2,2061. 2092. धनेनानेन वै भैमी जितेन समलंकृता N. 26,13; doch kann hier auch eben so gut die später geltende Bed. 3 angenommen werden. — 2) Wettkampf. An manchen Stellen mit 1. zusammenfallend, da z. B. धनं जि sowohl im Kampfe siegen als auch den Kampfspreis gewinnen heissen kann. अश्वो